

Dobromila Brichtová

Dr. Karel Jüttner (16. 2. 1883–2. 12. 1959) zpráva o výstavě

V loňském sborníku RegioM 2008 se osobností prvního ředitele mikulovského muzea zabývali dva autoři. Darja Kocábová se s erudicí archivářky, s lehkostí pracující s prameny, věnovala jeho životu. Vykreslila plastický obraz vědce formátu překračujícího regionální význam v jeho milovaném oboru geologie; polyhistora s jistotou se pohybujícího též v problematice archeologie a historie; muzejníka a vášnivého sběratele působícího v prostředí, které mu nepřálo – za války mu bylo vytýkáno, že se stýkal s Čechy, po roce 1945 nesl cejch rodilého Němce, bez ochoty se politicky zařadit.

Druhý autor, Eduard Červený, získal pro muzejní sborník vzpomínky Jüttnerových studentů. Jsou plné úcty a milých vyprávění – v duchu posledního verše básně, kterou o něm jeden z nich napsal: „... hrdým po smrti se volá sláva“.

Ve výročním roce úmrtí Dr. Jüttnera připravilo muzeum vzpomínkovou výstavu. Z množství dochované osobní korespondence a osobních fotografií, nejranějším dětstvím počínaje, bylo snadné připravit stručný průřez životem intelektuála první poloviny 20. století. Zároveň skutečnost, že tyto osobní prameny se dochovaly ve spisovně muzea, svědčí o tom, kde se vlastně pan ředitel cítil doma. Muzejní sbírky, které vytvářel až do své smrti, udivují šíří a kvalitou selekce.

Před druhou světovou válkou vyhledával doklady k dějinám průmyslu a obchodu v Mikulově. Dbal na doprovodný komentář k původu předmětů. V souvislosti s odchodem židovských spoluobčanů koncem třicátých let shromažďoval předměty, které s sebou nemohli odnést, vedl k nim zvláštní evidenci, již muzejně zlegalizoval až počátkem padesátých let, kdy bylo jasné, že se majitelé už nevrátí. Stejně vedl evidenci předmětů, které zachránil z trosk vypáleného zámku. Rozlišoval předměty z válečných svozů z Francie od zámeckého inventáře. V dost těžké osobní situaci tvrdohlavě vyhledával předměty ukradené ze spáleniště zámku u nových usedlých. Známa je historka starousedlíka pana Horáka o Jüttnerově

Vernisáž výstavy Dr. Karel Jüttner (foto Milan Karásek, Regionální muzeum v Mikulově)

Dr. Karel Jüttner (foto archiv Regionálního muzea v Mikulově)

Kurátorka výstavy Dobromila Brichtová při vernisáži výstavy Dr. Jüttner (foto Milan Karásek)

výměně zámecké barokní fajánsově žardiny, která po požáru našla nové uplatnění na dvorku Zámecké ulice pod svodem na chytání dešťové vody, za plechový kbelík.

Byl iniciátorem stavebně historického průzkumu zámku, který prováděl společně s doktorem Hýzrlem. Odborná práce se ztratila, avšak v muzeu zůstaly aspoň fotografie požářiště s podrobnými Jüttnerovými popisy gotických a renesančních stop, do té doby a po rekonstrukci zámku opět skrytých pod omítkami.

Bylo možno vystavit nálezy paleolitické z Dolních Věstonic, které otevřely archeologickou lokalitu stanice lovců mamutů, i nálezy z doby římské u Mušova – sběry Dr. Jüttnera. Díky signálům od svých studentů správně vyhodnotil význam těchto nálezů a dal je na vědomí profesionálům, Karlu Absolonovi a Antonu Gnirsovi.

Vlastním oborem vědeckého zájmu Dr. Jüttnera byla geologie, ze které v roce 1907 získal ve Vídni doktorát. Od příchodu do Mikulova se intenzivně věnoval geologickým poměrům Pálavy a Podvyjí. Vydal řadu vědeckých prací, často objevného charakteru. Spolupracoval na přípravě geologických map Dolního Rakouska. Tři desetiletí trvajícím výzkumem zúročil v Geologické mapě Podvyjí, vydané v roce 1940 Geologickým ústavem ve Vídni. Rukopisné přípravy k tomuto dílu mohly být nyní vystaveny.

Kultivovaný a vkusem nadaný kurátor věnoval pozornost i výtvarnému dění ve své sběrné oblasti. Nakupoval grafiky a malby, především krajinářské. Obrazy vždy na zadní straně popsal životními daty umělce a pokud autor nežil v Mikulově, také údaji o místě působení. Získal díla malíře secese Heinricha Mauera (1862 Mikulov – 1933 Mikulov), Augusta Mentese (1863 Sopron – 1945 Mikulov), grafika a fotografa Josefa Arnolda (?1820 Mikulov – ?1900 Mikulov), Rudolfa Gajdoše (1908 Měříň – 1975 Mikulov).

Výstava vrcholí dlouhou řadou rukopisů, tisků, dopisů z padesátých let, kdy se neúnavný starý pán stal inspektorem památkové péče na Mikulovsku. Pro návštěvníka odjinud než z Mikulova jistě poněkud únavná vitrína. Ale tato výstava byla připravena především pro místní návštěvníky. A bylo pro nás potěšující, že zvedla, byť možná jen nakrátko, vlnu zájmu a úcty k práci jednoho výjimečného muže. Ten ostatně sám napsal: „Bylo zapotřebí velké vytrvalosti a lásky k věci, aby zdolány byly překážky, jež se stavěly v cestu.“